

УДК 342.9(043.2)

Богатюк І.Г., старший викладач,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Лісняк Д.В., Яценко Д.Є., здобувачі вищої освіти,
ВСП «Фаховий коледж інформаційних технологій
та землевпорядкування НАУ», м. Київ, Україна

ОРГАНИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ КОСМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Космічна діяльність в Україні регулюється низкою нормативно-правових актів: законами України «Про космічну діяльність», «Про державну підтримку космічної діяльності», а також указами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України, міжнародними договорами та ін.

Компетенція центральних органів виконавчої влади у сфері космічної діяльності визначена у ст. 6 Закону України «Про космічну діяльність», який є основним рамковим законом, що регулює цю галузь.

У наукових дослідженнях зазначається, що внаслідок перерозподілу повноважень досі цілісний правовий механізм державного регулювання космічною діяльністю де-факто розпорошується між двома державними органами. Так, відповідальним за формування космічної політики є Міністерство економіки України (Мінекономіки), а за реалізацію космічної політики – Державне космічне агентство (ДКА) України [3, с. 471].

З аналізу чинного законодавства бачимо, що до складу Мінекономіки України входить управління координації космічної діяльності, основними завданнями якого є:

- підготовка пропозицій щодо формування і забезпечення реалізації державної політики у сфері космічної діяльності;

- участь у підготовці пропозицій щодо: удосконалення законодавства з питань космічної діяльності, розроблення державних цільових програм з питань космічної діяльності, у тому числі в інтересах безпеки і оборони держави, координації діяльності суб'єктів космічної діяльності для ефективного використання матеріальних ресурсів, наукових і виробничих потужностей галузі, що будуть здійснюватися в разі створення нових космічних проектів, удосконалення системи управління у сфері космічної діяльності;

- участь у проведенні аналізу супроводження космічних проектів, у тому числі міжнародних, у частині економічної доцільності їх реалізації [1].

Державне космічне агентство України, згідно з Положенням [2], – центральний орган виконавчої влади, основним завданням якого є реалізація державної політики у сфері космічної діяльності. Відповідно до покладених на нього завдань ДКА виконує цілий ряд функцій. У зв'язку із внесенням змін до Закону України «Про космічну діяльність» у 2012 році ДКА втратило позицію єдиного компетентного державного органу, який забезпечував формування і реалізацію космічної політики. В результаті розмежування органу державного управління на орган управління, що забезпечує формування космічної політики і орган управління, який забезпечує реалізацію космічної політики, фактично ДКА позбавлене функції формування космічної політики, за ним залишилося лише забезпечення її реалізації.

Комплексом спеціальних повноважень у сфері космічної діяльності наділене також Міністерство оборони України, яке,

зокрема, в межах своєї компетенції розробляє концептуальні основи державної космічної політики й Загальнодержавну цільову науково-технічну космічну програму України в частині, пов'язаній зі створенням і використанням космічної техніки військового призначення.

Разом із ДКА відповідальним за виконання Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС в частині реалізації міжнародних норм і співпраці у сфері космічної діяльності є Міністерство закордонних справ України.

Також варто зауважити, що сьогодні практично немає жодного державного органу чи установи, які б не використовували у своїй діяльності космічні технології, послуги й продукти.

Отже, повноваження щодо державного регулювання сфери космічної діяльності розподілені між двома органами виконавчої влади – Мінекономіки та ДКА – в умовах відсутності координації їхніх спільних дій. Це може спричинити певні негативні наслідки, як-то виникнення колізій або ігнорування окремих норм космічного законодавства. Тому погоджуємося з думкою про те, що ДКА України необхідно надати більшої незалежності та закріпити за ним повноваження з формування державної політики у сфері космічної діяльності [4, с. 160].

Література

1. Положення про управління координації космічної діяльності департаменту стратегічного розвитку сектору оборони та безпеки: затв. наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 27 лют. 2019 р. № 328. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0328731-19#Text> (дата звернення: 18.10.2021).

2. Положення про Державне космічне агентство України: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 14 трав. 2015 р. № 281. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 18.10.2021).

3. Псюк М.О., Сергієнко Л.В. Нормативно-правове забезпечення державного регулювання космічної галузі України. Public Administration and Regional Development. 2020. № 8. С. 471-495. URL: <https://pard.mk.ua/index.php/journal>. (дата звернення: 18.10.2021).

4. Сорока Л.В. Адміністративно-правовий механізм реалізації Космічної доктрини України: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. НДІ публічного права, Дніпропетровський держ. ун-т внутр. справ. Дніпро, 2020. 490 с.